

МІНІСТРУ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
АЙВАРАСУ АБРОМАВИЧУСУ

Щодо навчального візиту з питань
державної допомоги суб'єктам господарювання

Вельмишановний пане Айварасе!

Від імені Проекту ЄС «Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС» дозвольте засвідчити глибоку повагу Міністерству енергетики та вугільної промисловості України та Вам особисто і поінформувати про наступне.

Проект ЄС «Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС» (далі – Проект ЄС) розпочав свою роботу наприкінці 2013 року з метою надання підтримки з боку Європейського Союзу для розвитку сфери державних закупівель та державної допомоги суб'єктам господарювання України з огляду на стандарти ЄС, що набуло особливої актуальності після ратифікації у 2014 році Угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС.

Надзвичайно важливим заходом, який планується здійснити в рамках роботи Проекту, є проведення з **15 березня по 22 березня 2015 року навчального візиту з питань державної допомоги до Республіки Молдова та Турецької Республіки** (програма навчального візиту додається).

Тижневий навчальний візит для групи з 10 учасників планується з метою вивчення відносно нової системи регулювання державної допомоги в Молдові та Туреччині. Навчальний візит надасть можливість обговорити це питання, обмінятися думками та інформацією, а також вивчити національне законодавство з питань державної допомоги та функціонування національних органів, що є уповноваженими за контроль за наданням державної допомоги суб'єктам господарювання.

До участі у навчальному візиті запрошується **1 представник від Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.**

Всі транспортні витрати, розміщення у готелі та добові бере на себе Проект ЄС «Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС» (Проект фінансується Європейським Союзом та виконується консорціумом на чолі з Crown Agents Ltd.).

З огляду на вищевикладене, просимо призначити кандидатуру від Міністерства для навчального візиту до Республіки Молдови та Турецької Республіки на навчальний візит з питань державної допомоги.

HARMONISATION OF PUBLIC PROCUREMENT SYSTEM IN UKRAINE WITH EU STANDARDS

ГАРМОНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ ЗІ СТАНДАРТАМИ ЄС

*Druzhy Narodiv Bvd 28, Kyiv, Ukraine   бул. Дружби Народів 28, Київ, Україна
Tel: +380 (44) 286 0313*

www.eupublicprocurement.org.ua

З метою з'ясування організаційних та інших питань щодо проведення навчального візиту слід звертатися до представників Проекту – Яни Рогінської (моб. 050 910 13 53 або (044) 286 03 13; e-mail: yana.roginska@ua.crownagents.com) та/або Анни Стюарт (тел. 044 286 0313).

Сподіваємося на позитивне вирішення зазначених питань та подальшу плідну співпрацю.

Додаток: Програма навчального візиту.

З повагою,

Керівник Проекту
Юджин Стюарт

Проект фінансується Європейським Союзом та виконується консорціумом на чолі з Crown Agents Ltd

 CROWN AGENTS

Навчальний візит з питань державної допомоги суб'єктам господарювання

КОНЦЕПЦІЯ

1. ВСТУП

Проект «Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС», що фінансується ЄС, розпочав свою роботу в Україні у листопаді 2013 року і буде діяти до листопада 2016 року. Проект реалізується у Києві консорціумом компаній на чолі з Crown Agents Ltd і групою її радників при Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України. Робота Проекту направлена на підтримку розвитку як системи державних закупівель, так і системи **державної допомоги** в Україні.

В першу чергу, Проект надає експертні консультації з питань політики, законодавства, інституційних структур і їх функціонування. Проектом також передбачено надання ряду тренінгових програм та проведення заходів з підвищення обізнаності спеціалістів та інформування громадськості з питань державних закупівель і державної допомоги. Так як ключовим органом, що відповідає за державну допомогу в Україні є Антимонопольний комітет України (АМКУ).

Основними бенефіціарами Проекту є Міністерство економічного розвитку і торгівлі України та Антимонопольний комітет України (АМКУ). В той же час програмою роботи Проекту передбачено співробітництво з широким колом органів державної влади, включаючи Кабінет Міністрів України та Верховну Раду України, Міністерство фінансів, Міністерство юстиції, Рахункову палату, Держфінінспекцію та інші органи державної влади, які є залучені та зацікавлені сферами державних закупівель та державної допомоги.

Відповідно до погодженого плану Проекту, робота організована відповідно до 5 Компонентів. Так, згідно з Компонентом 5.3.Е, передбачено проведення навчального візиту до 6 державних службовців з АМКУ, Мінекономіки, Мінфіну та Кабінету Міністрів України.

2. ОГЛЯД СИСТЕМИ НАДАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УКРАЇНІ

Юридична необхідність контролювати державну допомогу в Україні впливає з низки міжнародних зобов'язань держави. Так, Угодою про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС (УПС) (1998) передбачено положення щодо утримання від надання державної допомоги у тій мірі, в якій така допомога впливає на торгівлю між ЄС і Україною. Окрім того, від України також вимагається поступово наближувати своє законодавство до законодавства ЄС. В контексті пізнішої Політики Східного Партнерства ЄС (частини якої є Україна), двостороннього Плану дій (ENAP) від 2005 року також вимагається здійснення поступового прогресу в запровадження системи контролю за наданням державної допомоги шляхом прийняття необхідного законодавства. Положення Плану дій щодо державної допомоги підкреслюють важливість розвитку законодавства, сумісного з нормами ЄС, вже на ранньому етапі та створення механізмів моніторингу та забезпечення прозорості. Окремо та паралельно Україна стала членом СOT в 2008 році та приєдналась до Договору про енергетичне співтовариство в 2011 році. Положеннями Угод СOT та Договору про енергетичне співтовариство передбачено зобов'язання застосовувати правила щодо надання субсидій та правила ЄС щодо

надання державної допомоги в сфері енергетики.

Положеннями Угоди про асоціацію між Україною та ЄС передбачено, що Україна має завершити ряд важливих кроків щодо запровадження системи державної допомоги протягом перехідного періоду, яка буде повністю відповідати стандартам ЄС. Пізніше, План дій асоціації був замінений в 2009 році, створюючи новий механізм пріоритизації погоджених реформ. Положеннями останньої версії Плану дій щодо виконання Угоди про асоціацію (від 24 червня 2013 року) щодо державної допомоги передбачено наступне: *“Сторони мають співпрацювати з питань започаткування роботи ефективної системи контролю та моніторингу державної допомоги в Україні та виконати відповідну програму інституційної реформи в рамках Програми Всеохоплюючої Інституційної Розбудови (СІВ)”*.

1 липня 2014 року парламентом України було прийнято Закон **“Про державну допомогу суб’єктам господарювання”** з метою виконання Україною своїх зобов’язань, передбачених Угодою про асоціацію з ЄС, а також з метою створення сильних правил з питань надання державної допомоги для забезпечення того, що допомога правильно націлена та допомагає уникнути негативним впливам на конкуренцію. В той же час, Закон є рамковим документом, яким встановлюються основні принципи контролю та моніторингу за державною допомогою, а також зазначається, що «Уповноваженим органом» в цій сфері буде Антимонопольний комітет України (АМКУ). Законом встановлений трирічний перехідний період, що означає, що він набере законної сили тільки в серпні 2017 року. В той же час, повний спектр вторинного законодавства необхідно розробити для того, щоб Закон був повністю функціональним, а також необхідно розвивати інституційну спроможність АМКУ (включаючи структури, персонал, ресурси, ІТ системи та навчання) та забезпечити навчання органів-надавачів державної допомоги щодо порядку надання державної допомоги суб’єктам господарювання.

Чекаючи початку роботи програми ЄС щодо Всеохоплюючої Інституційної Розбудови, Проект продовжує надавати підтримку АМКУ та інших органам державної влади з ключових питань під час перехідного періоду до набрання чинності Законом.

3. МЕТА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО ВІЗИТУ

Тижневий навчальний візит для групи з 10 учасників планується з метою вивчення відносно нової системи регулювання державної допомоги в Молдові та Туреччині. Навчальний візит надасть можливість обговорити це питання, обмінятися думками та інформацією, а також вивчити національне законодавство з питань державної допомоги та функціонування національних органів, що є уповноваженими за контроль за наданням державної допомоги суб’єктам господарювання.

Основною метою навчального візиту є, але не обмежується питаннями щодо:

- Отримання більше інформації щодо започаткування та початку роботи системи державної допомоги в Молдові та Туреччині;
- Ознайомлення з досвідом Урядів Молдови та Туреччини при наданні законодавчої підтримки органам-надавачам державної допомоги;
- Отримання інформації щодо національного законодавства приймаючої сторони щодо державної допомоги – та щодо вторинного законодавства зокрема;
- Огляд підходів в обох країнах до координації регулювання державної допомоги з правилами СОТ та вимог Договору про Енергетичне Співтовариство;
- Вивчення досвіду та підходів стосовно започаткування реєстру державної допомоги;
- Вивчення досвіду щодо щорічного звітування з питань надання державної допомоги та створення інформаційної бази для моніторингу заходів надання державної допомоги;
- Вивчення інституційних структур в обох країнах стосовно регулювання державної допомоги;

- Отримання роз'яснень щодо основних проблем з якими стикались приймаючі країни на шляху до встановлення системи контролю за наданням державної допомоги суб'єктам господарювання;
- Навчання стосовно підвищення обізнаності в контексті імплементації даної системи;
- Розгляд процедур повідомлення та тренінгових програм для уповноваженого органу в сфері державної допомоги; та
- Налагодження контактів для подальшої співпраці та обміну інформацією.

Реєстр державної допомоги

Перелік і реєстр державної допомоги є інструментом прозорості в процесі інтеграції. Він слугує в якості показника для надання прозорого та доступного для громадськості джерела інформації щодо загальної ситуації з надання державної допомоги суб'єктам господарювання в країні. Надання європейській комісії інформації щодо чинної державної допомоги, що надається в Україні є обов'язком, передбаченим в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС. Такий перелік також допоможе АМКУ виконати свої зобов'язання щодо контролю та моніторингу за державною допомогою. Це буде корисним інструментом для забезпечення прозорості при використанні державних коштів.

Що стосується форми, започаткування та утримання реєстру державної допомоги є уже важливо, щоб учасники навчального візиту отримали:

- Знання щодо законодавчого регулювання для започаткування та роботи реєстру державної допомоги;
- Знання щодо форми, розвитку та встановлення ІТ системи; та
- Знання стосовно ключових елементів та функцій системи моніторингу та як саме її найкращим чином розробити.

Добре розроблений перелік державної допомоги вимагатиме повного співробітництва між всіма зацікавленими органами державної влади та інформація щодо державної допомоги має бути структурована таким чином, щоб забезпечити методологічну відповідність між переліком (реєстром) та системою контролю за державною допомогою. Започаткування переліку, а пізніше і повноцінного реєстру державної допомоги вимагатиме певного виду ІТ системи. Для того, щоб встановити відповідну ІТ систему для моніторингу та звітування, а також для надання інформації щодо державної допомоги, відповідальні працівники АМКУ та інших зацікавлених міністерств (надавачів державної допомоги) повинні будуть отримати відповідні практичні навички в даній сфері. Обсяг інформації, яка повинна буде збиратись та зберігатись буде визначено відповідним юридичним чином. Тому необхідно добре зрозуміти умови, що стосуються започаткування переліку та реєстру державної допомоги. Необхідно приймати до уваги обсяг джерел, звідки надходить інформація, формат, в якому буде зберігатись інформація про державну допомогу та механізми, за допомогою яких інформація може передаватись. Відповідність та безпека даних, включаючи такі питання як захист та безпека програмного та апаратного забезпечення, приміщень є додатковими питаннями, які необхідно брати до уваги. Для надавачів державної допомоги та АМКУ є важливим знати, яким чином дані в реєстрі можна переміщати та які форми звітування вимагаються. Для надавачів державної допомоги важливо отримати правильне розуміння обсягу інформації, яку їм потрібно буде надавати АМКУ та форм, а також механізмів, за допомогою яких інформація може бути поширена.

Так як в Україні розглядається питання щодо можливості проведення пілотного проекту щодо створення переліку заходів державної допомоги в сфері електроенергетики в рамках своїх зобов'язань перед Договором про Енергетичне Співтовариство, досвід обох приймаючих країн буде особливо важливим.

Навчальний візит допоможе учасникам отримати такі знання стосовно переліку та реєстру державної допомоги суб'єктам господарювання та мати краще розуміння вищезазначених процесів та процедур.

Регуляторні структури та проблеми, які постають перед новою системою державної допомоги

Особлива увага під час навчального візиту буде приділена проблемам, які постають під час початкового створення національної системи контролю за державною допомогою. Це буде включати обговорення та прийняття до уваги обраних інституційних структур, національного законодавства (первинного та вторинного) та кроки, які потрібно зробити для розвитку ефективно функціонуючої системи. Українська сторона має особливий інтерес стосовно наступних питань:

- Опис сфер відповідальності та завдань, які стоять перед уповноваженим органом за контроль за державною допомогою та перед надавачами державної допомоги;
- Покладення відповідальностей та координація діяльності стосовно розробки та підтримки вторинного законодавства, розвитку системи моніторингу державної допомоги, розвитку та імплементації ІТ системи для здійснення моніторингу та звітування, та стосовно розвитку механізмів для контролю за державною допомогою;
- Шляхів досягнення інституційної спроможності, отримання відповідних навичок ключовими міністерствами та надавачами державної допомоги;
- Необхідної кількості та навчання працівників, ІТ систем та щодо необхідних кількості ресурсів;
- Стосовно методів, використовуваних в курсі останніх змін в законодавстві та практиці ЄС (включаючи судові справи та прецеденти Європейського Суду).

Відповідні органи державної влади Молдови та Туреччини були обрані в якості оптимальної приймаючої сторони для навчального візиту, так як їх системи регулювання державної допомоги є відносно новими.

Представники Ради Конкуренції Молдови приймали участь у тренінгу з питань державної допомоги, що проводився Проектом в вересні/жовтні 2014 року та запропонували продовжити співробітництво між органами влади України стосовно обміну досвідом щодо створення системи моніторингу і контролю з питань державної допомоги. Молдова, так само як і Україна, нещодавно підписала Угоду про асоціацію з ЄС. Крім того, Молдова також нещодавно (в листопаді 2014 року) розпочала роботу пілотного проекту дуже складного веб порталу, який працює в якості переліку та реєстру державної допомоги (між регулятором та надавачами державної допомоги).

Туреччина, як і Україна, є великою державою та є підходящою моделлю, беручи до уваги всі питання, що пов'язані з національними системами (стосовно таких питань, як кількість працівників, структура уповноваженого органу, кількість та рівні органів-надавачів державної допомоги тощо). В той час, як Закон Туреччини про Моніторинг та Контроль за Державною Допомогою був опублікований в Офіційному Віснику в жовтні 2010 року, все ще необхідно прийняти вторинне законодавство на виконання цього закону (очікується на початку 2015 року). До певної міри це відображає перехідний період, передбачений Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання». В цей час органи, відповідальні за контроль за державною допомогою в Туреччині працюють над підготовкою різних регламентів та над наданням консультативних послуг органам-надавачам державної допомоги.

4. ЗАПРОПОНОВАНІ ПРИЙМАЮЧІ КРАЇНИ - ОГЛЯД

4.1. Молдова

В Молдові Рада Конкуренції є органом, відповідальним за забезпечення застосування та дотримання законодавства в сфері конкуренції, державної допомоги та нечесної і оманливої реклами. Метою Ради Конкуренції є забезпечення дотримання законодавства з питань конкуренції шляхом дій по

попередженню антиконкурентної практики, усунення порушень конкуренції і забезпечення розвитку та вдосконалення культури конкуренції.

Молдова розробила своє національне законодавство в сфері конкуренції в 2012 році. Відповідно, вона була першою країною в СНД, яка це зробила, і яка започаткувала таку систему відповідно до строків, передбачених в Угоді про партнерство та співробітництво з ЄС. Положеннями Угоди про асоціацію між Молдовою та ЄС 2014 року більш детально передбачено вимоги до такої системи в Молдові, які є ідентичними тим вимогам, що містяться в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС. Молдова обрала в якості уповноваженого органу діюче конкурентне відомство і на даний момент над питаннями державної допомоги там працює близько 30 людей. Відповідно до положень Закону Молдови про державну допомогу така допомога може надаватись тільки, якщо вона відповідає правилам, що є подібними до тих, що діють в ЄС. Подальше вторинне законодавство було розроблене з 2012 року на виконання цього Закону. Рада Конкуренції Молдови є відповідальною за контроль за державною допомогою, включаючи оцінку та надання згоди на проекти державної допомоги та накази, пов'язані з поверненням незаконної державної допомоги у відповідних випадках.

Рада Конкуренції також надає поради надавачам державної допомоги стосовно наступного:

- Як правильно надати державну допомогу або як уникнути, мінімізувати елемент державної допомоги
- Як уникнути надання незаконної державної допомоги та штрафів за це
- Як обрати та використовувати найбільш підходящі напрямки державної допомоги
- Як обробляти повідомлення та питання щодо процедур отримання згоди на надання державної допомоги.

Молдова є членом СОТ та Договору про Енергетичне Співтовариство. Молдова є особливо цікавою для запланованого навчального візиту, так як це є прекрасною можливістю для учасників отримати необхідний досвід для вирішення ключових проблем стосовно запровадження контролю за державною допомогою (основні законодавчі та інституційні аспекти процесу підвищення обізнаності) та особливих аспектів дизайну та функціонування переліку та реєстру державної допомоги. Зокрема, для учасників буде особливо важливо побачити на практиці процес функціонування онлайн переліку державної допомоги – веб портал державної допомоги, який був розроблений в Молдові та почав діяти в листопаді 2014 року.

Контакти в Раді Конкуренції Молдови

Професор Віоріка караре, Голова Ради конкуренції Молдови

E-mail: office@competition.md

Адреса: bul. Stefan cel Mare si Sfint, nr. 73, Chisinau, MD-2001, Republic of Moldova

телефон: 27-45-65, 27-34-43, 54-75-04

Факс: 27-06-06

4.2. Туреччина

Здійснення контролю за наданням державної допомоги є зобов'язанням Туреччини з 1995 року згідно з Рішенням про створення Митного Союзу. Як країна-кандидат на вступ до ЄС Туреччина розпочала переговори за Розділом «Конкуренція». Туреччина також є членом СОР та наглядачем Договору про заснування енергетичного співтовариства.

В жовтні 2010 року Закон про моніторинг і контроль за наданням державної допомоги був опублікований в Офіційному Віснику. Законом було передбачено створення операційно незалежного органу – *Ради по нагляду і моніторингу державної допомоги та Генерального Директорату Державної Допомоги при Підсекретаріаті Казначейства*. Рада складається з семи членів; шість із яких призначаються різними органами державної влади, а сьомий є Директором з питань Державної Допомоги, який також є головою Ради. Всі члени Ради були призначені вже наприкінці 2010 року та Рада офіційно розпочала роботу з січня 2011 року. Проте, набрання чинності «загальним» законом було відкладене до 31 грудня 2014 року до набрання законної сили вторинного законодавства з питань державної допомоги. Відповідно до положень Закону Рада є відповідальною за перегляд законодавства з питань державної допомоги, а також з питань застосування закону про державну допомогу. Державна допомога, яка має негативний вплив на конкуренцію є забороненою та незаконна державна допомога повинна бути повернута з відсотками (після проведення розслідування). Хоча Рада в Туреччині все ще формально не створила перелік державної допомоги, органи-надавачі державної допомоги зобов'язані завантажувати дані про надану державну допомогу до централізованої *Системи Інформації про Державну Допомогу*.

Генеральний Директорат Державної Допомоги при Підсекретаріаті Казначейства в основному є відповідальним за надання секретарських послуг Раді. Так, генеральний Директорат здійснює моніторинг законодавства ЄС, готує проекти законодавчих актів для їх прийняття Радою, здійснює моніторинг та оцінку державної допомоги та надає свої висновки на розгляд Ради, здійснює та моніторить правила процедури стосовно рішень Ради, що стосуються повернення державної допомоги та інших рішень Ради, а також початкових оцінок та процедур розслідування, оснований на рішеннях Ради, має право запитувати документи та інформацію стосовно державної допомоги від органів державної влади та організацій, а також від зацікавлених юридичних та фізичних осіб, здійснює підготовку Щорічного Звіту з питань Державної Допомоги, заснованого на інформації, отриманої від органів-надавачів державної допомоги та надає такий Звіт Раді.

На сьогоднішній день Генеральний Директорат має штат у приблизно 50 осіб, що працюють в цій сфері, які готують проекти нормативних актів на виконання закону про державну допомогу. Крім того, Генеральний Директорат надає консультативні послуги органам-надавачам державної допомоги, інформує їх про новели законодавства ЄС, а також надає неформальну оцінку програм державної підтримки, що розробляються органами державної влади.

Туреччина є цікавою для даного навчального візиту з декількох причин. По-перше, інституційна модель в Туреччині є іншою, по-друге, система державної допомоги в Туреччині повинна функціонувати в широкому масштабі, по-третє, цікавим є те, що перехідний період використовувався для підготовки до повного застосування правил державної допомоги та, особливо тому, що Туреччина отримала дуже негативну оцінку державної допомоги під час переговорів щодо вступу до ЄС, включаючи Розділ «Конкуренція».

Щодо останнього, Турецька система державної допомоги постала перед важливим випробуванням, так як деякі елементи її промислової політики є несумісними з правилами державної допомоги та повинні бути приведені у відповідність до законодавства про державну допомогу, як тільки Закон набере чинності. В Звіті щодо ситуації в Туреччині стосовно державної допомоги зазначено, що є

сумніви щодо непрозорості надання державної допомоги сектору суднобудування. Серед інших заходів, що не відповідають законодавству про державну допомогу в Туреччині є (відповідно до офіційного Звіту 2006 року про прогрес Туреччини):

- Фінансові трансфери державним підприємствам
- Державні гарантії
- Продаж державних земель (особливо продаж за балансовою вартістю для промислових зон та заохочення інвестицій)
- Страхування експортних кредитів
- Допомога у вигляді податкових заходів та пряме оподаткування бізнесу (особливо що стосується 21 вільної економічної зони, де існує повне звільнення від оподаткування та митних платежів та більше 50 технологічних парків, яким надаються енергетичні субсидії та звільнення від корпоративного податку та виплат на соціальне страхування та де органи місцевого самоврядування можуть надавати безкоштовно землю)
- Допомога на відновлення платоспроможності та реструктуризацію підприємств, особливо в сфері сталеваріння.

В Україні також існує низка заходів державної підтримки, проте більшість із них є недіючими через нестачу бюджетного фінансування. Проте, скоріше за все Україна також буде стояти перед проблемою промислового розвитку, так само, як і Туреччина – тому що обов'язок приведення у відповідність заходів державної допомоги до стандартів ЄС, згідно з Угодою про асоціацію, та згідно з Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» існує в незалежності від того, чи є норма діючою чи ні.

Контакти в Генеральному Директораті Туреччини з питань Державної допомоги (GDSA)

Mr. XXX Генеральний Директор

E-mail: (<http://www.rekabet.gov.tr/default.aspx?nsw=SSepy8CY9Ozs1cKhrlS9pg==SgKWD+pQltw=&nm=191>)

Адреса: Prime Ministry, Under-Secretariat of Treasury, Secretariat of İnönü Bulvarı No: 36 06510 Emek/ ANKARA, Republic of Turkey,
Телефон: +90 312 204 60 00

5. УЧАСНИКИ

Приблизний список з дев'яти учасників Навчального Візиту є таким:

<i>No</i>	<i>Ім'я</i>	<i>Посада</i>
1.	Михалюк Тетяна Миколаївна	Начальник відділу стратегічного аналізу та сприяння розвитку конкуренції Департаменту конкурентної політики
2.	Швець Лариса Василівна	Головний спеціаліст відділу ринків нафти і нафтопродуктів Другого управління досліджень і розслідувань
3.	Анна Артеменко	Заступник Директора Департаменту конкурентної політики АМКУ
4.	Євген Дудник	Головний спеціаліст, АМКУ
5.	Міністерство економічного розвитку та торгівлі України	<i>Визначається</i>
6.	Міністерство енергетики та вугільної промисловості	<i>Визначається</i>
7.	Савенко Андрій Миколайович	Начальник відділу з фінансових питань регуляторної політики, підприємництва і процедур державних закупівель Управління фінансів дорожньо-транспортного комплексу та майнових відносин Департаменту фінансів виробничої сфери та майнових відносин Міністерства фінансів України
8.	Юджин Стюарт	Керівник Проекту ЄС "Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС"
9.	Яна Рогінська	Експерт Проекту ЄС "Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС"
10.	Перекладач (Англійської/Російської/Румунської/ Турецької)	<i>Визначається</i>

Остаточний список учасників буде визначено ближче до дати початку Навчального Візиту, беручи до уваги, що участь представників органів державної влади вимагає отримання особливого адміністративного дозволу.

6. Програма навчального візиту

Програма Навчального Візиту міститься в **Додатку 1** даного документу. Вона буде остаточно затверджена після перемовин з відповідальними органами Молдови, Туреччини та України та надання згоди Представництвом ЄС в Україні.

ДОДАТОК 1 – ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО ВІЗИТУ ДО МОЛДОВИ ТА ТУРЕЧЧИНИ

Неділя 15 березня 2015 року

XX.00 Виліт з Києва

XX.00 Прибуття до Кишинєва

16 та 17 березня 2015 року – Візит до Ради Конкуренції Молдови

Понеділок 16 березня 2015 року

9.30 - 12.30- *Вступна сесія в Раді Конкуренції*

- Вступ та огляд системи державної допомоги Молдови
- Підхід до правозастосування законодавства про державну допомогу Радою
- Роль Ради стосовно контролю та моніторингу державної допомоги
- Практика розгляду повідомлень та процедури надання згоди на державну допомогу
- Приклади негативних рішень про незаконність державної допомоги (та застосовані санкції)

12.30 - 14.00 – Перерва на обід

14.00 - 17.00 – *Законодавча та операційна спроможність*

- Ініціативи Ради Конкуренції щодо кількості штату працівників та навчання
- Вторинне законодавство – структура, підхід та зміст
- Імплементация консультативної ролі Ради
- Послуги загального економічного інтересу та проблеми надання секторальної допомоги

Вівторок 17 березня 2015 року

9.30 - 12.30 – *Перелік та реєстр державної допомоги*

- Законодавче врегулювання для започаткування роботи реєстру державної допомоги
- Дизайн, розробка та встановлення ІТ системи
- Створення переліку та реєстру державної допомоги

12.30 - 14.00 – Перерва на обід

14.00 - 17.00 – *Перелік та реєстр державної допомоги (продовження)*

- Обсяг даних, які вносяться до ІТ системи
- Обробка даних та механізми отримання даних
- Щорічне звітування
- Точність внесення даних та питання безпеки

Середа 18 березня 2015 року

XX.00 Виліт з Кишинева

XX.00 Прибуття до Анкари

**19 та 20 березня 2015 року – Візит до Генерального Директорату Державної Допомоги
Підсекретаріату Казначейства та Ради по нагляду і моніторингу державної допомоги**

Четвер 19 березня 2015 року – Генеральний Директорат Державної Допомоги

9.30 - 12.30

- Роль та основні функції Генерального Директорату Державної Допомоги
- Основні проблеми імплементації системи державної допомоги в Туреччині
- Координація з правилами СОТ та Договору про заснування енергетичного співтовариства
- Підвищення обізнаності серед зацікавлених органів державної влади Туреччини
- Вторинне законодавство – структура, підхід та сутність
- Ініціативи щодо кількості штату та навчання (в Генеральному Директораті, Раді та в органах-надавачах державної допомоги)
- Виконання Генеральним Директоратом консультативної функції

12.30 - 14.00 – Перерва на обід

14.00 - 17.00 – *Перелік та реєстр державної допомоги*

- Встановлення централізованої інформаційної системи державної допомоги
- Консультативні послуги органам-надавачам державної допомоги

П'ятниця 20 березня 2015 року - Генеральний Директорат Державної Допомоги

9.30 - 12.30

- Співвідношення між регулюванням державної допомоги та промисловою політикою в Туреччині
- Послуги загального економічного інтересу та проблеми надання секторальної державної допомоги
- Ключові сфери діяльності *Ради по нагляду і моніторингу державної допомоги*
- Відповідь Туреччини на Звіт прогресу країни 2006 року
- Головні досягнення Генерального Директорату в період 2011 – 2014 років.

12.30 - 14.00 – Перерва на обід

14.00 - 17.00 - **Рада по нагляду і моніторингу державної допомоги**

- Роль та основні функції Ради по нагляду і моніторингу державної допомоги
- Огляд законодавства щодо діяльності Ради, включаючи правила процедури
- Рішення Ради стосовно сумісності державної допомоги
- Щорічні Звіти щодо державної допомоги до Європейської Комісії
- Обговорення

Субота 21 березня 2015 року

10.00 - 12.30 Обговорення питань, вивчених під час Навчального Візиту

12.30 - 14.00 Перерва на обід

14.00 - 17.00 Підготовка Звіту про Навчальний Візит

Неділя 22 березня 2015 року

XX.00 Виліт з Анкари

XX.00 Приліт до Києва